

Utorok 7. júna 2016

P8_TA(2016)0247

Nová aliancia pre potravinovú bezpečnosť a výživu

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. júna 2016 o Novej aliancii pre potravinovú bezpečnosť a výživu (2015/2277(INI))

(2018/C 086/02)

Európsky parlament,

- so zreteľom na samit OSN o trvalo udržateľnom rozvoji a na výsledný dokument prijatý Valným zhromaždením OSN 25. septembra 2015 s názvom Transformujeme náš svet: program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030, a najmä na cieľ 2 cieľov trvalo udržateľného rozvoja, ktoré sú v ňom stanovené, čiže odstrániť hlad, dosiahnuť potravinovú bezpečnosť a lepšiu výživu a podporovať udržateľné poľnohospodárstvo ⁽¹⁾,
- so zreteľom na Parížsku dohodu zmluvných strán Dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy prijatú 12. decembra 2015 ⁽²⁾,
- so zreteľom na Komplexný program rozvoja afrického poľnohospodárstva (CAADP), ktorý schválila Africká únia (AÚ) v roku 2002 ⁽³⁾,
- so zreteľom na samit hláv štátov AÚ, ktorý sa konal v Mapute v Mozambiku v roku 2003, na ktorom sa vlády štátov AÚ dohodli, že viac ako 10 % svojich celkových vnútroštátnych rozpočtových prostriedkov budú investovať do poľnohospodárstva ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na zhromaždenie hláv štátov a predsedov vlád štátov AÚ z júla 2012, na ktorom bol rok 2014 vyhlásený za rok poľnohospodárstva a potravinovej bezpečnosti v Afrike ⁽⁵⁾ pri príležitosti desiateho výročia prijatia programu CAADP,
- so zreteľom na vyhlásenie o urýchlennom raste poľnohospodárstva a transformácii v prospech spoločnej prosperity a lepších životných podmienok, prijaté 27. júna 2014 na samite hláv štátov AÚ v Malabe v Rovníkovej Guinei, ktorým sa vlády štátov AÚ opätovne zaviazali vyčleniť najmenej 10 % verejných výdavkov na poľnohospodárstvo ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na iniciatívu v oblasti potravinovej bezpečnosti z L'Aquila krajín G8 z roku 2009 ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na dokument s názvom Rámec a usmernenia k pôdnej politike v Afrike prijatý na spoločnej konferencii ministrov poľnohospodárstva, pôdohospodárstva a hospodárskych zvierat, ktorá sa konala v Addis Abebe (Etiópia) v apríli 2009 ⁽⁸⁾, ako aj na vyhlásenie o otázkach a výzvach týkajúcich sa pôdy v Afrike ⁽⁹⁾, ktoré prijali hlavy štátov AÚ na samite konanom v Sirte (Líbya) v júli 2009, v ktorom sa naliehavo vyzýva na účinné vykonávanie Rámca a usmernení k pôdnej politike v Afrike,
- so zreteľom na usmerňujúce zásady v oblasti významných pozemkových investícií v Afrike, prijaté na spoločnej konferencii ministrov poľnohospodárstva, rozvoja vidieka, rybníctva a akvakultúry krajín AÚ, ktorá sa konala v Addis Abebe 1. a 2. mája 2014 ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ Rezolúcia Valného zhromaždenia OSN A/RES/70/1.

⁽²⁾ UN FCCC/CP/2015/L.9/Rev.1.

⁽³⁾ <http://www.nepad.org/system/files/caadp.pdf>

⁽⁴⁾ Zhromaždenie/AÚ/Vyhl.7(II).

⁽⁵⁾ Zhromaždenie/AÚ/Vyhl.449(XIX).

⁽⁶⁾ Zhromaždenie/AÚ/Vyhl.1(XXIII).

⁽⁷⁾ <http://www.ifad.org/events/g8/statement.pdf>

⁽⁸⁾ <http://www.uneca.org/publications/framework-and-guidelines-landpolicy-africa>

⁽⁹⁾ Zhromaždenie/AÚ/Vyhl.1(XIII) Rev.1.

⁽¹⁰⁾ <http://www.uneca.org/publications/guiding-principles-large-scale-land-based-investments-africa>

Utorok 7. júna 2016

- so zreteľom na vyhlásenie afrických organizácií občianskej spoločnosti s názvom Modernizácia afrického poľnohospodárstva – Kto má z nej prospech? z mája 2013 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na vyhlásenie z Djimini organizácií západoafrických drobných poľnohospodárov z 13. marca 2014 ⁽²⁾,
- so zreteľom na dobrovoľné usmernenia FAO o podpore postupného uplatňovania práva na primeranú výživu v kontexte potravinovej bezpečnosti jednotlivých štátov z roku 2004 ⁽³⁾,
- so zreteľom na správu Medzinárodného hodnotenia poľnohospodárskej vedy a rozvojovej technológie (IAASTD) s názvom Poľnohospodárstvo na križovatke z roku 2009 ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach z roku 1966 ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW) z roku 1979 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na Africkú chartu ľudských práv a práv národov z roku 1987 ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na Deklaráciu OSN o právach pôvodného obyvateľstva z roku 2007 ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na základné zásady a usmernenia OSN týkajúce sa vysťahovania a vysídľovania obyvateľstva kvôli rozvoju z roku 2007 ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na hlavné zásady v oblasti podnikania a ľudských práv z roku 2011, ktoré Rada OSN pre ľudské práva schválila v roku 2011 ⁽¹⁰⁾, ako aj usmernenia OECD pre nadnárodné podniky aktualizované v roku 2011 ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na Pusanské partnerstvo pre účinnú rozvojovú spoluprácu z roku 2011 ⁽¹²⁾,
- so zreteľom na dobrovoľné usmernenia pre zodpovednú správu držby pôdy, rybných hospodárstiev a lesov z roku 2012 ⁽¹³⁾,
- so zreteľom na Medzinárodný dohovor o ochrane nových odrôd rastlín z roku 1991 (dohovor UPOV) ⁽¹⁴⁾,
- so zreteľom na Medzinárodnú zmluvu o genetických zdrojoch rastlín pre výživu a poľnohospodárstvo z roku 2001 ⁽¹⁵⁾,
- so zreteľom na Dohovor o biologickej diverzite z roku 1992 a na Kartagenský protokol o biologickej bezpečnosti k Dohovoru o biologickej diverzite z roku 2000 a na Nagojský protokol o prístupe ku genetickým zdrojom a spravodlivom a rovnocennom spoločnom využívaní prínosov vyplývajúcich z ich používania z roku 2010 ⁽¹⁶⁾,
- so zreteľom na africký vzorový zákon o biologickej bezpečnosti ⁽¹⁷⁾,

⁽¹⁾ <http://acbio.org.za/modernising-african-agriculture-who-benefits-civil-society-statement-on-the-g8-agra-and-the-african-unions-caadp/>

⁽²⁾ https://www.grain.org/bulletin_board/entries/4914-djimini-declaration

⁽³⁾ <http://www.fao.org/docrep/009/y7937e/y7937e00.htm>

⁽⁴⁾ <http://www.unep.org/dewa/Assessments/Ecosystems/IAASTD/tabid/105853/Default.aspx>

⁽⁵⁾ https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsq_no=IV-4&chapter=4&lang=en

⁽⁶⁾ <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/>

⁽⁷⁾ <http://www.achpr.org/instruments/achpr/>

⁽⁸⁾ http://www.un.org/esa/socdev/unpfi/documents/DRIPS_en.pdf

⁽⁹⁾ <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Housing/Pages/ForcedEvictions.aspx>

⁽¹⁰⁾ <https://www.unglobalcompact.org/library/2>

⁽¹¹⁾ <http://www.oecd.org/corporate/mne/oecdguidelinesformultinationalenterprises.htm>

⁽¹²⁾ <http://www.oecd.org/development/effectiveness/busanpartnership.htm>

⁽¹³⁾ <http://www.fao.org/nr/tenure/voluntary-guidelines/en/>

⁽¹⁴⁾ <http://www.upov.int/upovlex/en/conventions/1991/content.html>

⁽¹⁵⁾ <http://www.planttreaty.org/>

⁽¹⁶⁾ <https://www.cbd.int/>

⁽¹⁷⁾ <http://hrst.au.int/en/biosafety/modellaw>

Utorok 7. júna 2016

- so zreteľom na uznesenie o právnych predpisoch o pozemkoch v prospech potravinovej sebestačnosti, ktoré prijalo Parlamentné zhromaždenie Frankofónie 12. júla 2012 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na uznesenie o sociálnom a environmentálnom vplyve pastierstva v krajinách AKT, ktoré prijalo Spoločné parlamentné zhromaždenie AKT – EÚ 27. novembra 2013 v Addis Abebe ⁽²⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Politický rámec EÚ na pomoc rozvojovým krajinám pri riešení výziev v oblasti potravinovej bezpečnosti ⁽³⁾ prijaté 31. marca 2010 a so zreteľom na závery Rady týkajúce sa rámca politiky prijaté 10. mája 2010 ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na závery zo zasadnutia Rady z 28. mája 2013 o potravinovej a výživovej bezpečnosti ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na akčný plán Komisie pre výživu z júla 2014 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 27. septembra 2011 o politickom rámci EÚ na pomoc rozvojovým krajinám pri riešení výziev v oblasti potravinovej bezpečnosti ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. decembra 2013 o prístupe EÚ k zvyšovaniu odolnosti a znižovaniu rizika katastrof v rozvojových krajinách: poučenie z kríz v oblasti potravinovej bezpečnosti ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. marca 2014 o úlohe vlastníckych práv, vlastníctva majetku a vytvárania bohatstva pri odstraňovaní chudoby a podpore trvalo udržateľného rozvoja v rozvojových krajinách ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. marca 2015 o Tanzánii, najmä o otázke zaberania pôdy ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na vyhlásenie o celosvetovej konvergencii v boji týkajúcom sa pôdy a vody, prijaté na Svetovom sociálnom fóre v Tunise v marci 2015 ⁽¹¹⁾;
- so zreteľom na svoje uznesenie z 30. apríla 2015 s názvom EXPO Miláno 2015: Užiť planétu, energia pre život ⁽¹²⁾,
- so zreteľom na žiadosti africkej občianskej spoločnosti o zaradenie potravinovej sebestačnosti a práva na výživu do programu nemeckého predsedníctva G7 v júni 2015 ⁽¹³⁾,
- so zreteľom na milánsku chartu ⁽¹⁴⁾ na tému Žiť planétu – energia pre život, predloženú na výstave Expo 2015, ktorú podpísal viac ako milión predstaviteľov štátov, vlád a občanov a ktorá vyzýva všetkých občanov, združenia, podniky alebo vnútroštátne a medzinárodné inštitúcie, aby prevzali zodpovednosť a zaručili, aby budúce generácie mohli uplatňovať svoje právo na výživu, a zahŕňa záväzky zamerané na zabezpečenie účinného práva na výživu vo svete,

⁽¹⁾ http://apf.francophonie.org/IMG/pdf/2012_07_session_58_Resolution_Regulationdu_foncier.pdf

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 64, 4.3.2014, s. 31.

⁽³⁾ COM(2010)0127.

⁽⁴⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/114357.pdf

⁽⁵⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/137318.pdf

⁽⁶⁾ SWD(2014)0234.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 56 E, 26.2.2013, s. 75.

⁽⁸⁾ Prijaté texty, P7_TA(2013)0578.

⁽⁹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0250.

⁽¹⁰⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0073.

⁽¹¹⁾ <http://viacampesina.org/en/index.php/main-issues-mainmenu-27/agrarian-reform-mainmenu-36/1775-declaration-of-the-global-convergence-of-land-and-water-struggles>

⁽¹²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0184.

⁽¹³⁾ <http://afsafrica.org/wp-content/uploads/2015/05/AFSA-Demands-to-the-Germany-G7-Presidency-Agenda.pdf>

⁽¹⁴⁾ http://carta.milano.it/wp-content/uploads/2015/04/English_version_Milan_Charter.pdf

Utorok 7. júna 2016

- so zreteľom na skutočnosť, že Výbor OSN pre svetovú potravinovú bezpečnosť je vhodným fórom pre politické usmernenia o tejto otázke na medzinárodnej úrovni a že všetky zainteresované strany majú v rámci tohto fóra možnosť vyjadriť sa,
 - so zreteľom na iniciatívu Milan Urban Food Policy Pact ⁽¹⁾ z 15. októbra 2015 predloženú magistrátom mesta Miláno a podpísanú 113 mestami na svete, ktorá bola predložená generálnemu tajomníkovi OSN Pan Ki-munovi a v ktorej sa zdôrazňuje ústredná úloha miest pri tvorbe politík v oblasti výživy,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2016 o situácii v Etiópii ⁽²⁾,
 - so zreteľom na verejné vypočutie o Novej aliancii pre potravinovú a výživovú bezpečnosť (NAFSN) zorganizované Výborom pre rozvoj 1. decembra 2015 ⁽³⁾,
 - so zreteľom na štúdiu s názvom Nová aliancia pre potravinovú a výživovú bezpečnosť v Afrike vypracovanú prof. Olivierom De Schutterom, ktorej vypracovanie zadal Výbor pre rozvoj a uverejnilo ju Generálne riaditeľstvo pre vonkajšie politiky v novembri 2015 ⁽⁴⁾,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozvoj a stanovisko Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (A8-0169/2016),
- A. keďže cieľom Novej aliancie pre potravinovú bezpečnosť a výživu v Afrike (NAFSN) je zlepšenie potravinovej bezpečnosti a výživy poskytovaním pomoci 50 miliónom osôb v subsaharskej Afrike, aby sa do roku 2020 dostali z chudoby; keďže zúčastnené krajiny sa dohodli na rámcoch spolupráce pre jednotlivé krajiny, v ktorých sú stanovené záväzky týkajúce sa uľahčenia súkromných investícií v sektore poľnohospodárstva v Afrike;
- B. keďže investície do drobného poľnohospodárstva sa v Afrike za posledných tridsať rokov zanedbávali, zatiaľ čo závislosť krajín s nízkymi príjmami od dovozu potravín výrazne vzrástla, čím sa stali citlivými na výkyvy cien na medzinárodných trhoch;
- C. keďže veľké verejno-súkromné partnerstvá prinášajú to riziko, že v rámci afrického poľnohospodárstva získajú dominantné postavenie veľké poľnohospodárske spoločnosti, ktoré vytlačia miestne podniky;
- D. keďže súkromné investície v rámci NAFSN sa dostali k viac než 8,2 miliónu malých poľnohospodárov a vytvorili viac ako 21 000 pracovných miest, z toho vyše polovicu pre ženy;
- E. keďže potravinová kríza v roku 2008 viedla k všeobecnému uznaniu potreby podporovať potravinársku výrobu drobných poľnohospodárov pre domáce trhy;
- F. keďže programy štrukturálnych úprav prijaté začiatkom 80. rokov 20. storočia prispeli k rozvoju poľnohospodárstva sústreďeného na vývoz s prioritným zameraním na zvyšovanie produkcie priemyselných plodín pre svetové trhy; keďže sa tým uprednostňovali veľkokapacitné, mechanizované modely produkcie so značnou podporou kapitálu a drobné poľnohospodárstvo bolo v porovnaní s tým zanedbávané;
- G. keďže medzinárodné trhy budú v budúcnosti menej stabilné; keďže krajiny by nemali prijímať riziko prílišnej závislosti od dovozu, ale mali by radšej investovať predovšetkým do domácej potravinárskej výroby v záujme budovania odolnosti;
- H. keďže rodinné poľnohospodárske podniky a drobní poľnohospodári musia byť v centre pozornosti NAFSN;
- I. keďže potravinová bezpečnosť v rozvojových krajinách vo veľkej miere závisí od udržateľného využívania prírodných zdrojov;

⁽¹⁾ <http://www.foodpolicymilano.org/wp-content/uploads/2015/10/Milan-Urban-Food-Policy-Pact-EN.pdf>

⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0023.

⁽³⁾ <http://www.europarl.europa.eu/committees/sk/deve/events.html?id=20151201CHE00041>

⁽⁴⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/535010/EXPO_STU\(2015\)535010_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/535010/EXPO_STU(2015)535010_EN.pdf)

Utorok 7. júna 2016

- J. keďže cieľom tzv. pólom rastu je pritiahnutie medzinárodných investorov tým, že pôda sa sprístupní veľkým súkromným spoločnostiam, a keďže to nesmie byť na úkor rodinných poľnohospodárskych podnikov;
- K. keďže dohody o NASFN neobsahujú žiaden konkrétny ukazovateľ hladu a podvýživy;
- L. keďže rodinní poľnohospodári a drobní poľnohospodári preukázali svoju schopnosť poskytovať diverzifikované produkty a zvyšovať produkciu potravín udržateľným spôsobom využívaním agroekologických postupov;
- M. keďže monokultúry zvyšujú závislosť od chemických hnojív a pesticídov, čo vedie k rozsiahlej degradácii pôdy a prispieva k zmene klímy;
- N. keďže z poľnohospodárstva pochádza najmenej 14 % celkových ročných emisií skleníkových plynov, najmä v dôsledku používania dusíkatých hnojív;
- O. keďže existujú rôzne formy držby pôdy (zvyková, verejná a súkromná), ale NAFSN sa v súvislosti s otázkou práv spojených s držbou pôdy takmer výlučne odvoláva na uznávanie pozemkových práv;
- P. keďže v roku 2050 bude 70 % svetovej populácie žiť vo veľkých mestách a výživa bude čoraz častejšie otázkou, ktorá si bude vyžadovať reakciu na globálnej, ako aj miestnej úrovni;
- Q. keďže uznávanie pozemkových práv nie je jedinou zárukou ochrany pred vyvlastnením pôdy a presídlením;
- R. keďže otázka rodu je veľmi dôležitým aspektom investícií do poľnohospodárstva v Afrike; keďže vidiecke ženy sú dlhodobo diskriminované v prístupe k škále výrobných zdrojov vrátane pôdy, úverov, vstupov a služieb;
- S. keďže až donedávna sa podpora poskytovaná poľnohospodárstvu sústreďovala na vývoz plodín, ktorý je mužskou doménou, pričom na ženách do veľkej miery spočívala zodpovednosť za produkciu potravín na obživu rodiny;
- T. keďže FAO odhaduje, že na celom svete ubudlo približne 75 % genetickej diverzity rastlín; keďže rozsiahla genetická erózia zvyšuje našu zraniteľnosť voči zmene klímy a výskytu nových škodcov a chorôb;
- U. keďže riadenie, vlastníctvo a dostupnosť semien má zásadný význam pre odolnosť chudobných poľnohospodárov v súvislosti s potravinovou bezpečnosťou;
- V. keďže by sa malo chrániť právo poľnohospodárov na rozmnožovanie, používanie, výmenu a predaj vlastných osív;
- W. keďže zlepšenia týkajúce sa nedostatkov v oblasti výživy v Afrike majú kľúčový význam z hľadiska programu trvalo udržateľného rozvoja; keďže zlá výživa vyplýva z množstva vzájomne súvisiacich procesov týkajúcich sa zdravotnej starostlivosti, vzdelávania, sanitárnych a hygienických služieb, prístupu k zdrojom, posilnenia postavenia žien a ďalších oblastí;
- X. keďže cieľom záväzkov prijatých v rámci spolupráce pre jednotlivé krajiny v oblasti regulačných reforiem v sektore osív je posilniť práva šľachtiteľov na úkor súčasných systémov osív poľnohospodárov, od ktorých najchudobnejších poľnohospodári ešte stále vo veľkej miere závisia;

Investície do poľnohospodárstva v Afrike a splnenie cieľov udržateľného rozvoja

1. poznamenáva, že rámce spolupráce pre jednotlivé krajiny sa zameriavajú na rozvoj osobitných hospodárskych oblastí s cieľom maximalizovať investície na základe iniciatív siahajúcich od cestnej alebo energetickej infraštruktúry po daňové a colné režimy či režimy držby pôdy; zdôrazňuje tiež potrebu zlepšiť prístup k vode a zabezpečiť pozornosť v tejto oblasti, zdokonaľiť vzdelávanie v oblasti výživy a vymieňať si stratégie najlepších postupov;

Utorok 7. júna 2016

2. poznamenáva, že poľnohospodárske investičné politiky sú zvyčajne zamerané na nadobúdanie pôdy vo veľkom rozsahu a na poľnohospodárstvo orientované na vývoz, ktoré zvyčajne nesúvisí s miestnymi hospodárstvami; poznamenáva, že rozvoj extenzívneho zavlažovania v cieľových zemepisných oblastiach investícií NAFSN by mohol znížiť dostupnosť vody pre ďalších používateľov, napríklad malých poľnohospodárov alebo pastierov; zdôrazňuje, že za týchto okolností treba kriticky posúdiť a zvýšiť schopnosť obrovských verejno-súkromných partnerstiev prispievať k znižovaniu chudoby a k potravinovej bezpečnosti; zdôrazňuje, že poľnohospodárske investičné politiky by mali byť prepojené s miestnym hospodárstvom a mali by podporovať jeho rozvoj, a to vrátane drobných poľnohospodárov a rodinných poľnohospodárskych podnikov; pripomína, že v usmerneniach FAO o držbe pôdy sa odporúča zabezpečiť prístup k pôde, aby rodiny mohli produkovať potraviny na spotrebu pre domácnosti a zvýšiť príjem domácností; zdôrazňuje, že je potrebné, aby rozsiahle pozemkové investície v Afrike vychádzali z týchto usmerení, čím sa drobným poľnohospodárom a miestnym spoločenstvám zabezpečí prístup k pôde, podporia sa investície miestnych MSP a zabezpečí sa, aby verejno-súkromné partnerstvá prispievali k potravinovej bezpečnosti a k znižovaniu chudoby a nerovnosti;
3. poukazuje na to, že do rozhodovacieho procesu na základe rámca spolupráce neboli zahrnuté všetky zainteresované strany, ale boli z neho skôr vylúčené, okrem iného, vidiecke spoločenstvá, poľnohospodárski zamestnanci, drobní poľnohospodári, rybári a pôvodné obyvateľstvo a ich právo zapojiť sa do tohto procesu nebolo zohľadnené;
4. vyjadruje poľutovanie nad nedostatočnou konzultáciou s africkými organizáciami občianskej spoločnosti pri zavádzaní NAFSN; zdôrazňuje, že účasť skupín, ktoré nemajú zaistenú potravinovú bezpečnosť, na politikách, ktoré sa ich týkajú, by sa mala stať základom všetkých politík v oblasti potravinovej bezpečnosti;
5. pripomína, že NAFSN sa zaviazala podporovať inkluzívny rast založený na poľnohospodárstve, ktorý podporuje poľnohospodárstvo malého rozsahu a pomáha znižovať chudobu, hlad a podvýživu; zdôrazňuje, že NAFSN musí preto čo najviac obmedzovať využívanie chemických hnojív a prípravkov na ochranu rastlín vzhľadom na ich zdravotné a environmentálne dôsledky pre miestne spoločenstvá, ako je strata biodiverzity a erózia pôdy;
6. kritizuje domnienku, že podnikové investície do poľnohospodárstva automaticky zlepšujú potravinovú bezpečnosť a výživu a znižujú chudobu;
7. berie na vedomie správu skupiny G20 z roku 2011, v ktorej sa zdôrazňuje, že pri investíciách z dôvodu daňových výhod existuje riziko, že budú len krátkodobé; pripomína, že viaceré prieskumy motivácie investorov naznačili, že osobitné daňové stimuly majú na investičné rozhodnutia investorov neutrálny alebo negatívny vplyv ⁽¹⁾;
8. konštatuje, že daňové stimuly vrátane oslobodení od dane z príjmu právnických osôb v osobitných hospodárskych oblastiach pripravujú africké štáty o daňové príjmy, ktoré by sa mohli použiť na financovanie životne dôležitých verejných investícií do poľnohospodárstva, najmä v oblasti potravinovej bezpečnosti a výživy ⁽²⁾;
9. vyzýva vlády a darcov, aby pozastavili alebo prehodnotili všetky politiky, projekty a poradenstvo, ktoré priamo nábádajú na zaberanie pôdy a jej zaberanie uľahčujú tým, že podporujú veľmi škodlivé projekty a investície, alebo nepriamo zvyšujú tlak na pôdu a prírodné zdroje a môžu viesť k závažnému porušovaniu ľudských práv; vyzýva namiesto toho na podporu politík, ktoré ochraňujú a uprednostňujú potreby malých výrobcov potravín, najmä žien, a podporujú udržateľné využívanie pôdy;
10. varuje pred tým, aby sa v Afrike zopakoval ázijský model tzv. zelenej revolúcie zo 60. rokov minulého storočia, ako aj pred ignorovaním jeho negatívnych sociálnych a environmentálnych vplyvov; pripomína, že ciele udržateľného rozvoja zahŕňajú cieľ spočívajúci v podpore udržateľného poľnohospodárstva, ktorý sa má splniť do roku 2030;
11. so znepokojením poznamenáva, že NAFSN v Malawi podporuje rozšírenie výroby tabaku namiesto podpory alternatívnych spôsobov obživy v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z Rámcového dohovoru Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku (RDKT) z roku 2005 a záväzkami prijatými v rámci programu trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030;

⁽¹⁾ Mwachinga, E. (globálny tím na zjednodušenie daní, skupina Svetovej banky), Výsledky prieskumu motivácie investorov vo Východoafrickom spoločenstve – prezentácia v Lusake 12.2.2013.

⁽²⁾ Podpora vývoja účinnejších daňových systémov – správa MMF, OECD a Svetovej banky pre pracovnú skupinu skupiny G20, 2011.

Utorok 7. júna 2016

12. naliehavo vyzýva členské štáty EÚ, aby sa usilovali o premenu NAFSN na skutočný nástroj trvalo udržateľného rozvoja a podpory rodinných poľnohospodárskych podnikov a miestnych hospodárstiev v subsaharskej Afrike, a pripomína, že rodinné poľnohospodárske podniky a drobní poľnohospodári produkujú okolo 80 % potravín vo svete a zabezpečujú vyše 60 % zamestnanosti v regióne;

13. so znepokojením konštatuje, že rámce spolupráce pre jednotlivé krajiny iba selektívne odkazujú na medzinárodné normy, ktoré vymedzujú zodpovedné investovanie v poľnohospodárstve, a neodkazujú ani na dobrovoľné usmernenia FAO z roku 2004 o podpore postupnej realizácie práva na primeranú výživu v kontexte vnútroštátnej potravinovej bezpečnosti, ani na akékoľvek povinnosti súkromných investorov týkajúce sa dodržiavania ľudských práv;

14. vyzýva EÚ s jej členskými štátmi, ako najväčšieho poskytovateľa rozvojovej pomoci vo svete, aby:

- zabezpečili, aby investori z EÚ rešpektovali práva miestnych spoločenstiev a potreby malých poľnohospodárskych podnikov a nábádali aj svojich partnerov, aby ich rešpektovali, tým, že budú v rámci spolupráce uplatňovať prístup založený na ľudských právach, vrátane zachovávaní záruk v oblasti environmentálnych, sociálnych, pracovných a ľudských práv, ako aj práva na pôdu a najprísnejších noriem transparentnosti v súvislosti s ich investičnými plánmi;
- zabezpečili, aby sa investori z EÚ pri vypracúvaní pracovných zmlúv riadili politikou sociálnej zodpovednosti a svoje hospodárske výhody nezneužívali v neprospech pracovníkov z miestnych spoločenstiev;
- podporovali a presadzovali miestne africké podniky a zainteresované strany ako primárnych aktérov a beneficentov iniciatív NAFSN;
- vykonali nedávne rozhodnutie WTO, ktoré sa týka zrušenia poľnohospodárskych vývozných dotácií, ktoré narúšajú miestne trhy a ničia zdroje obživy v rozvojových krajinách;
- zrušili colné prekážky, ktoré zbavujú africké krajiny motivácie pridávať základným produktom na miestnej úrovni pridanú hodnotu;

15. vyzýva zúčastnené krajiny, aby:

- zabezpečili, aby finančné, daňové a administratívne reformy nespôsobili oslobodenie investorov od spravodlivých príspevkov do daňového základu zúčastnených krajín alebo neoprávnene neznevýhodnili investorov v porovnaní s drobnými poľnohospodármi;
- zabezpečili, aby si príslušné vlády ponechali právo chrániť svoje poľnohospodárske a potravinové trhy vhodnými colnými a daňovými režimami, ktoré majú mimoriadny význam, pokiaľ ide o riešenie finančných špekulácií a daňových únikov;
- prijali opatrenia na podporu zodpovedného obchodu a usilovali sa odstrániť colné prekážky, ktoré bránia regionálnemu obchodu;

Správa, iniciatíva a zodpovednosť

16. pripomína záväzok zaviesť dobrovoľné usmernenia FAO o podpore postupného uplatňovania práva na primeranú výživu v kontexte potravinovej bezpečnosti jednotlivých štátov, ktorý prijali strany NAFSN, a vyzýva strany NAFSN, aby sa zaviazali k plneniu medzinárodných noriem, ktorými sa vymedzuje zodpovedné investovanie v poľnohospodárstve, a dodržiavali hlavné zásady v oblasti podnikania a ľudských práv a usmernenia OECD pre nadnárodné spoločnosti;

17. trvá na tom, že NAFSN musí posilňovať dobrú správu prírodných zdrojov, najmä zaručením prístupu obyvateľov k ich vlastným zdrojom a ochranou ich práv v rámci zmlúv o transakciách týkajúcich sa prírodných zdrojov;

Utorok 7. júna 2016

18. vyzýva EÚ, aby v spolupráci s Organizáciou Spojených národov presadzovala záväzné prijatie milánskej charty a v nej uvedených záväzkov všetkými štátmi;
19. pripomína význam hydrologickej regulácie a boja proti zmene klímy pre udržateľné poľnohospodárstvo; vyzýva všetkých partnerov NAFSN, aby kládli dôraz na zlepšovanie prístupu k vode a k technológiám zavlažovania a posilňovali ochranu životného prostredia a pôdy;
20. vyzýva EÚ, aby sa spolu s Organizáciou Spojených národov usilovala zabezpečiť prijatie a šírenie iniciatívy Milan Urban Food Policy Pact;
21. vyzýva zúčastnené krajiny, aby sa na základe prístupu založeného na ľudských právach zaviazali presadzovať medzinárodné normy, ktorými je upravené investovanie, a to vrátane rámca a usmernení AÚ pre pozemkovú politiku v Afrike a jej usmerňujúcich zásad v oblasti významných pozemkových investícií v Afrike;
22. žiada, aby sa v plnom rozsahu uverejňovali všetky vyhlásenia o zámere v súvislosti s rámcami spolupráce pre jednotlivé krajiny; zdôrazňuje, že treba zaviesť účinné inštitucionálne a právne rámce, ktorými sa zabezpečí spravodlivé rozdelenie rizík a prínosov; zdôrazňuje, že aktívna účasť občianskej spoločnosti v rámci aliancie NAFSN má kľúčový význam pre posilnenie transparentnosti a zabezpečenie splnenia jej cieľov; pripomína, že by sa mal podporovať dialóg a konzultácie so všetkými skupinami občianskej spoločnosti;
23. vyjadruje poľutovanie nad tým, že jediným spoločným ukazovateľom desiatich rámcov spolupráce v Novej aliancii pre potravinovú bezpečnosť a výživu je index podnikania Svetovej banky;
24. zdôrazňuje, že súkromné spoločnosti zapojené do mnohostranných rozvojových iniciatív by mali niesť zodpovednosť za svoju činnosť; vyzýva strany NAFSN, aby na tento účel predkladali výročné správy o činnostiach vykonávaných v rámci NAFSN a aby tieto správy zverejňovali a sprístupňovali pre miestnych obyvateľov a spoločenstvá, a aby zriadili nezávislý mechanizmus zodpovednosti vrátane odvolacieho mechanizmu pre miestnych obyvateľov a spoločenstvá; zároveň zdôrazňuje, že v súvislosti s investíciami NAFSN ovplyvňujúcimi pozemkové práva sa musí vypracovať nezávislá predbežná štúdia vplyvu na pozemkové práva a tieto investície musia byť v súlade s dobrovoľnými usmerneniami FAO pre zodpovednú správu držby pôdy, rybných hospodárstiev a lesov;
25. poznamenáva, že nadnárodné spoločnosti pôsobiace v rámci NAFSN uprednostňujú veľkoobjemové zmluvné poľnohospodárstvo, čo prináša riziko odsunutia malých výrobcov na okraj; vyzýva desať afrických štátov zastúpených v NAFSN, aby zabezpečili, že zmluvné poľnohospodárstvo bude prínosné pre kupujúcich, ako aj miestnych dodávateľov; považuje preto za nevyhnutné posilniť napríklad organizácie poľnohospodárov s cieľom zlepšiť vyjednávaciu pozíciu poľnohospodárov;
26. zdôrazňuje, že súkromný sektor už teraz vytvára 90 % pracovných miest v partnerských krajinách a potenciál pre účasť súkromného sektora je nesporný, keďže súkromné spoločnosti majú ideálne podmienky na zabezpečenie udržateľného základu pre mobilizáciu domácich zdrojov, čo je základom akéhokoľvek programu pomoci; zdôrazňuje dôležitosť transparentného regulačného rámca, ktorý jasne stanovuje práva a povinnosti jednotlivých subjektov vrátane chudobných poľnohospodárov a zraniteľných skupín, keďže bez takéhoto rámca nemožno tieto práva úspešne chrániť;
27. žiada revíziu rámcov spolupráce pre jednotlivé krajiny tak, aby sa mohli účinne použiť na riešenie rizík spojených s režimami zmluvného poľnohospodárstva a združujúcich programov pre malovýrobcov tým, že zabezpečia spravodlivé zmluvné ustanovenia vrátane cenových dohôd, dodržiavania práv žien, podpory udržateľného poľnohospodárstva a vhodných mechanizmov urovnávania sporov;

Prístup k pôde a zaistenie jej držby

28. varuje pred tým, že zameranie jedine na uznávanie pozemkových práv často vedie k neistote u malých producentov potravín a pôvodných obyvateľov, najmä žien, ktorí nemajú svoje pozemkové práva právne uznané a sú zraniteľní, pokiaľ ide o nekalé obchody s pôdou, vyvlastnenie bez súhlasu alebo chýbajúcu primeranú náhradu;

Utorok 7. júna 2016

29. zdôrazňuje, že je potrebné, aby malí producenti potravín zastávali vedúce pozície, čo ich vlastným nezávislým organizáciám umožní podporovať ich pri kontrole svojej pôdy, prírodných zdrojov a programov;
30. so znepokojením konštatuje, že investori a miestne elity zapojení do transakcií s pozemkami často opisujú príslušné oblasti ako „prázdne“, „nevyužívané“ alebo „nedostatočne využívané“, a to napriek tomu, že iba veľmi málo pôdy v Afrike je skutočne nevyužívanou pôdou, napr. vzhľadom na prevládajúce pastierske činnosti;
31. zdôrazňuje, že 1,2 miliardy ľudí naďalej žije buď bez trvalého prístupu k pôde, alebo obrába pôdu, na ktorú nemá žiadny formálny ani právny nárok, a nemá k dispozícii dokumenty, ktoré by príslušné pozemky vymedzovali, a ani právne, či finančné prostriedky na premenu vlastníctva na kapitál;
32. víta začlenenie usmernení pre zodpovednú správu držby pôdy, rybných hospodárstiev a lesov z roku 2012 do všetkých rámcov spolupráce pre jednotlivé krajiny; vyzýva na účinné uplatňovanie a systematické hodnotenie dodržiavania týchto usmernení a rámca cieľov udržateľného rozvoja v rámci procesu preskúmania rámcov spolupráce pre jednotlivé krajiny;
33. trvá na tom, že NAFSN musí klásť dôraz na boj proti zaberaniu pôdy, ktoré predstavuje porušovanie ľudských práv tým, že miestne spoločenstvá pripravuje o pozemky, od ktorých závisia pri produkcii potravín a zabezpečovaní výživy pre svoje rodiny; pripomína, že vo viacerých rozvojových krajinách viedlo zaberanie pôdy k tomu, že obyvatelia prišli o prácu a živobytie a museli odísť zo svojich domovov;
34. vyzýva zúčastnené krajiny, aby:
- zabezpečili participatívne a inkluzívne systémy, v ktorých sa v prvom rade kladie dôraz na práva, potreby a záujmy zákonných držiteľov práv na pôdu, najmä drobných poľnohospodárov a malé rodinné poľnohospodárske podniky; najmä zabezpečili, aby sa od všetkých spoločenstiev, ktoré žijú na pozemkoch, v súvislosti s ktorými sa vykonáva prevod vlastníckych práv a/alebo kontroly, vopred získal slobodný a informovaný súhlas;
 - prijali záväznú vnútroštátne opatrenia proti zaberaniu pôdy, korupcii súvisiacej s prevodmi pôdy a využívaniu pôdy na špekulatívne investície;
 - sledovali uznávanie pozemkových práv a systémy certifikácie a zabezpečili, aby boli transparentné, nevedli ku koncentrácii vlastníctva pôdy a nepripravovali spoločenstvá o zdroje, na ktoré sú odkázané;
 - zabezpečili, aby sa finančná pomoc nepoužívala na podporu iniciatív, ktoré umožňujú spoločnostiam vysídliť miestne spoločenstvá;
 - uznali všetky legitímne práva na pôdu a zabezpečili právnu istotu v súvislosti s právami na pôdu vrátane neformálnych a zvykových práv držby a práv držby pôvodných obyvateľov; v súlade s odporúčaniami dobrovoľných usmernení pre zodpovednú správu držby pôdy, rybných hospodárstiev a lesov presadzovali nové zákony a/alebo účinne presadzovali existujúce zákony, ktorými sa v súvislosti s rozsiahlymi pozemkovými transakciami ukladajú účinné ochranné opatrenia, ako napríklad stropy pre prípustné transakcie s pôdou, a aby regulovali to, na akom základe by transfery presahujúce určitý rozsah mali schvaľovať národné parlamenty;
 - zaručili, že od všetkých spoločenstiev postihnutých zaberaním pôdy sa vopred získa slobodný a informovaný súhlas a že sa uskutočnia konzultácie na zaistenie rovnocennej účasti všetkých skupín v rámci miestneho spoločenstva, najmä tých, ktoré sú najviac ohrozené a vytlačené na okraj;
35. rovnako pripomína, že užívateľské práva odvodené od zvykovej držby by mali byť uznané a chránené právnym systémom v súlade s ustanoveniami a rozhodnutiami Africkej komisie pre ľudské práva a práva národov;
36. žiada, aby sa v súvislosti s NAFSN vykonala štúdia vplyvu *ex ante* týkajúca sa pozemkových práv pod podmienkou, že sa vopred získa slobodný a informovaný súhlas dotknutého miestneho obyvateľstva;
37. podporuje účinný a inovačný monitorovací mechanizmus v rámci Výboru pre svetovú potravinovú bezpečnosť (CFS); vyzýva EÚ, aby si na základe konzultácií s organizáciami občianskej spoločnosti vytvorila silnú pozíciu, aby mohla prispieť k celosvetovému monitorovaniu počas 43. zasadnutia CFS v októbri 2016 s cieľom zabezpečiť komplexné a dôkladné posúdenie uplatňovania usmernení o držbe pôdy;

Utorok 7. júna 2016

38. vyzýva vlády jednotlivých dotknutých krajín, aby zabezpečili, aby podniky starostlivo, na základe hĺbkovej analýzy, posúdili vplyv svojich aktivít na ľudské práva tým, že v predstihu vykonajú a zverejnia nezávislé analýzy vplyvu na ľudské práva, sociálne práva a práva v oblasti životného prostredia a zjednodušia a zabezpečia prístup k mechanizmom podávania sťažností v oblasti ľudských práv na národnej úrovni, ktoré musia byť nezávislé, transparentné a spoľahlivé a musí v súvislosti s nimi existovať možnosť odvolania;

39. vyzýva strany NAFSN, aby zaviedli nezávislé mechanizmy podávania sťažností pre spoločenstvá postihnuté vyvlastňovaním pozemkov v dôsledku veľkých investičných projektov;

40. pripomína, že boj proti podvýžive si vyžaduje úzke prepojenie poľnohospodárskeho a potravinárskeho sektora a sektora verejného zdravotníctva;

Potravinová bezpečnosť, výživa a udržateľné rodinné poľnohospodárske podniky

41. pripomína potrebu vyvinúť maximálne úsilie na dosiahnutie lepšej výživy a potravinovej bezpečnosti a boj proti hladu v zmysle cieľa udržateľného rozvoja č. 2; trvá na tom, že treba poskytovať lepšiu podporu posilňovaniu postavenia poľnohospodárskych družstiev, ktoré sú kľúčové pre rozvoj poľnohospodárstva a potravinovú bezpečnosť;

42. konštatuje, že stabilita je vyššia a emigrácia nižšia tam, kde existuje potravinová bezpečnosť, ktorá je založená na zdravej a živej pôde a produktívnych poľnohospodárskych ekosystémoch odolných proti zmene klímy;

43. zdôrazňuje, že kvalitná, vyvážená strava je mimoriadne dôležitá, a potvrdzuje, že výživa by mala byť na ústrednom mieste, pokiaľ ide o budovanie a prebudovanie potravinových systémov;

44. žiada preto nahradiť prílišnú závislosť od dovážaných potravín ich spoľahlivou domácou výrobou, pričom treba uprednostňovať miestne plodiny, ktoré spĺňajú nutričné požiadavky; konštatuje, že je to čoraz dôležitejšie vzhľadom na rastúcu nestabilitu klímy a trhov;

45. pripomína, že výživový stav nemožno stanoviť len na základe energetického príjmu;

46. zdôrazňuje potrebu stratégií na minimalizovanie plytvania potravinami v rámci celého potravinového reťazca;

47. zdôrazňuje, že treba chrániť poľnohospodársku biodiverzitu; vyzýva členské štáty EÚ, aby investovali do ekologických poľnohospodárskych postupov v rozvojových krajinách v súlade so závermi IAASTD, odporúčaniami osobitného spravodajcu OSN pre právo na potraviny a cieľmi udržateľného rozvoja;

48. podporuje vypracovanie politík, ktoré podporujú udržateľné rodinné poľnohospodárske podniky a motivujú vlády, aby na základe podporných politík, náležitých právnych predpisov, participačného plánovania pre politický dialóg a investícií vytvorili priaznivé prostredie pre rozvoj rodinných fariem;

49. vyzýva vlády afrických štátov, aby:

— investovali do miestnych potravinových systémov s cieľom podporiť vidiecke hospodárstva a zabezpečiť dôstojné pracovné miesta, primerané záchrané sociálne siete a pracovné práva, zlepšili systémy demokratickej kontroly prístupu ku zdrojom vrátane osív poľnohospodárov a zaručili účinné zapojenie drobných poľnohospodárov do politických procesov a vykonávania; zdôrazňuje najmä, že NAFSN musí podporovať vytváranie domácich spracovateľských odvetví v poľnohospodárstve a zlepšovanie technológií konzervovania potravinárskych výrobkov a musí posilňovať prepojenie medzi poľnohospodárstvom a obchodom s cieľom budovať miestne, vnútroštátne a regionálne trhy, ktoré budú prínosom pre rodinné poľnohospodárske podniky a poskytnú spotrebiteľom kvalitné potraviny za prijateľné ceny;

— zabránili tomu, aby boli systémy potravinárskej výroby príliš závislé od fosílnych palív, s cieľom obmedziť kolísavosť cien a zmierniť účinky zmeny klímy;

Utorok 7. júna 2016

- vyvinuli v miestnom a regionálnom kontexte krátke potravinové dodávateľské reťazce, ako aj vhodnú skladovaciu a komunikačnú infraštruktúru v tejto súvislosti, keďže krátke dodávateľské reťazce sú najúčinnější v boji proti hladu a chudobe na vidieku;
- sprostredkovali africkým poľnohospodárom prístup k cenovo dostupným technologickým riešeniam agronomických problémov špecifických pre Afriku, ktoré si vyžadujú len málo vstupov;
- nabádali na využívanie širokej škály výživných, miestnych a v čo najväčšej miere sezónnych plodín, ktoré sú pokiaľ možno prispôsobené miestnym podmienkam alebo sú pôvodnými odrodami a druhmi, vrátane ovocia, zeleniny a orechov, s cieľom zlepšiť úroveň výživy zabezpečením neustáleho prístupu k pestrej, zdravej a cenovo dostupnej strave, ktorá je primeraná z hľadiska kvality, kvantity a rozmanitosti, a nielen kalórií, a v súlade s kultúrnymi hodnotami;
- sa usilovali v plnej miere vykonať Medzinárodný kódex pre obchodovanie s náhradami materského mlieka, ako aj rezolúcie Svetového zdravotníckeho zhromaždenia (WHA) o výžive dojčiat a malých detí;
- zriaďovali, propagovali a podporovali organizácie výrobcov, ako sú družstvá, ktoré posilňujú vyjednávaciu pozíciu drobných poľnohospodárov, čím vytvárajú potrebné podmienky na ich lepšie odmeňovanie na trhoch a umožňujú im spoločne využívať poznatky a najlepšie postupy;

50. zdôrazňuje, že NAFSN musí viesť k vytvoreniu regionálne prispôbenej poľnohospodárskej štruktúry v štádiu primárnej výroby, ako aj spracovania;

51. vyzýva vlády afrických štátov, aby podporovali solidaritu medzi generáciami a uznali jej kľúčovú úlohu v boji proti chudobe;

52. zdôrazňuje, že je dôležité podporovať programy vzdelávania v oblasti výživy na školách a v miestnych spoločenstvách;

53. zdôrazňuje, že právo na vodu je nerozlučne spojené s právom na výživu a že rezolúcia OSN z roku 2010 doteraz neprinesla rozhodné kroky vedúce k stanoveniu práva na vodu za ľudské právo; vyzýva EÚ, aby preskúmala návrh Opčného protokolu k Medzinárodnému paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach Talianskeho výboru Svetovej zmluvy o vode (CICMA);

54. uznáva mimoriadne dôležitý význam, ktorý má pre život prístup k čistej pitnej vode, ako aj vplyv, ktorý môže mať v tejto súvislosti poľnohospodárstvo;

55. uznáva význam prístupu k zdrojom vody na poľnohospodárske účely, ako aj riziká prílišného využívania drahocennej vody na zavlažovanie a v tejto súvislosti poukazuje na potrebu obmedzovať neúsporné metódy zavlažovania a zdôrazňuje, že agronomické techniky, pri ktorých sa šetrí voda, môžu pomôcť zabrániť evapotranspirácii (strate vody z pôdy), udržať vodu v zdravej, živjej pôde a zachovať čisté zdroje pitnej vody;

56. konštatuje, že vďaka udržateľnému obhospodarovaniu pôdy možno vo svete vyprodukovať až o 58 % viac potravín ⁽¹⁾;

57. poukazuje na synergický účinok prístupov zameraných na orniciu v spojitosti s prístupmi zameranými na stromy, ako aj význam prispôsobenia poľnohospodárskych ekosystémov zmene klímy; berie na vedomie najmä veľký dopyt po palivovom dreve; berie na vedomie predovšetkým možnosť viacnásobného využívania stromov viažucich dusík;

58. uznáva osobitné potreby poľnohospodárstva v tropických a subtropických polosuchých oblastiach, najmä pokiaľ ide o plodiny, ktoré potrebujú ochranu pred slnkom a ochranu pôdy, a domnieva sa, že pestovanie monokultúr, ktoré vyčerpávajú zdroje, je zastarané a konštatuje, že darcovské krajiny NAFSN od ich pestovania stále viac ustupujú;

59. varuje pred nadmernou produkciou nepotravinových poľnohospodárskych komodít namiesto potravín, najmä východiskových surovín pre biopalivá, v iniciatívach, ktoré financuje NAFSN, keďže produkcia takýchto komodít môže mať škodlivý vplyv na potravinovú bezpečnosť a potravinovú sebestačnosť zúčastnených krajín;

⁽¹⁾ FAO, Svetové partnerstvo pre pôdu.

Utorok 7. júna 2016

60. konštatuje, že takéto agronomické techniky – podpora prírodných procesov, ako je tvorba ornice, regulácia vody a škodcov alebo uzavretý kolobeh živín – dokážu poľnohospodárom a správnym orgánom pri nízkych nákladoch zabezpečiť dlhodobú produktivitu a plodnosť;
61. konštatuje, že agrochemikálie sa v rozvojových krajinách, napríklad v tých, ktoré sú zapojené do Novej aliancie pre potravinovú bezpečnosť a výživu, môžu používať v nadmernom množstve a/alebo nevhodne;
62. konštatuje, že tento problém navyše zhoršuje negramotnosť a nedostatok vhodnej odbornej prípravy a môže viesť k výrazne vyššej úrovni rezíduí pesticídov v čerstvom ovoci a v zelenine, ako aj k otravám a môže mať aj ďalšie účinky na zdravie poľnohospodárov a ich rodín;

Regulačná reforma v sektore osív

63. pripomína, že od práva poľnohospodárov voľne produkovať, vymieňať a predávať osivá závisí živobytie 90 % poľnohospodárov na africkom kontinente a že rôznorodosť osiva je životne dôležitá pre zvyšovanie odolnosti poľnohospodárstva voči zmene klímy; zdôrazňuje, že žiadosti podnikov o posilnenie práv šľachtiteľov rastlín v súlade s Medzinárodným dohovorom o ochrane nových odrôd rastlín (UPOV) z roku 1991 nesmú viesť k zákazu takýchto neformálnych opatrení;
64. berie na vedomie nebezpečenstvá deregulácie v sektore osív v zúčastnených krajinách, keďže deregulácia môže viesť k tomu, že drobní poľnohospodári sa stanú príliš závislými od osív a prípravkov na ochranu rastlín vyrobených zahraničnými spoločnosťami;
65. pripomína, že ustanovenia dohody TRIPS, ktoré si vyžadujú určitú formu ochrany rastlinných odrôd, nenútia rozvojové krajiny, aby prijali systém UPOV; zdôrazňuje, že tieto ustanovenia umožňujú napriek tomu krajinám, aby si vytvorili systémy *sui generis*, ktoré sú lepšie prispôbené charakteristikám poľnohospodárskej výroby jednotlivých krajín a tradičným systémom osiva zameraným na potreby poľnohospodárov, zatiaľ čo najmenej rozvinuté krajiny, ktoré sú členmi WTO, sú vyňaté z povinnosti dodržiavať ustanovenia dohody TRIPS; zdôrazňuje, že systémy *sui generis* musia podporovať ciele a záväzky vyplývajúce z Dohovoru o biologickú diverzitu, Nagojského protokolu a Medzinárodnej zmluvy o genetických zdrojoch rastlín pre výživu a poľnohospodárstvo a nesmú s nimi byť v rozpore;
66. vyjadruje poľutovanie nad požiadavkou podnikov harmonizovať právne predpisy o osivách na základe zásad odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti v africkom kontexte prostredníctvom regionálnych inštitúcií, čo bude brzdiť rozvoj a rast systémov osiva zameraných na potreby poľnohospodárov na národnej a regionálnej úrovni, keďže v rámci systémov osiva zameraných na potreby poľnohospodárov sa obvykle nešľachtia ani neuchovávajú osivá, ktoré by spĺňali kritériá odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti;
67. naliehavo vyzýva členské štáty G7, aby prostredníctvom komunitných bánk osív podporovali systémy osiva riadené poľnohospodármi;
68. pripomína, že hoci obchodné odrody osív môžu z krátkodobého hľadiska zvýšiť výnosy, tradičné odrody poľnohospodárov, krajové odrody a s nimi spojené poznatky sú najvhodnejšie, pokiaľ ide o prispôbenie sa osobitným agroekologickým prostrediam a zmene klímy; okrem toho pripomína, že ich vyššia plodnosť závisí od využívania vstupov (hnojív, pesticídov, hybridných semien), pri ktorých hrozí uviaznutie poľnohospodárov v začarovanom kruhu zadlženia;
69. so znepokojením konštatuje, že v súvislosti so zavádzaním a rozširovaním certifikovaných osív v Afrike rastie závislosť drobných poľnohospodárov, zvyšuje sa pravdepodobnosť vzniku zadlženosti a oslabuje sa rôznorodosť osiva;
70. nabáda na podporovanie miestnych politík zameraných na zabezpečenie uceleného a udržateľného prístupu k rozmanitej a výživnej strave na základe zásad prevzatia zodpovednosti a subsidiarity;
71. naliehavo žiada Komisiu, aby zabezpečila, že záväzky týkajúce sa práv poľnohospodárov, ktoré prijala EÚ na základe Medzinárodnej zmluvy o genetických zdrojoch rastlín pre výživu a poľnohospodárstvo (ITPGRFA), sa premietnu do všetkej technickej pomoci a finančnej podpory na rozvoj politiky v oblasti osiva; vyzýva EÚ, aby podporovala režimy práv duševného vlastníctva, ktoré prispievajú k vytváraniu odrôd osív prispôbených miestnym podmienkam a k uchovávaniu osív poľnohospodármi;

Utorok 7. júna 2016

72. naliehavo vyzýva členské štáty G8, aby nepodporovali geneticky modifikované plodiny v Afrike;
73. pripomína, že africký vzorový zákon o biologickej bezpečnosti stanovuje prísne kritérium pre biologickú bezpečnosť; domnieva sa, že by sa mal podľa toho vytvoriť rámec pre celý objem pomoci zahraničných darcov v oblasti rozvoja biologickej bezpečnosti na celoštátnej a regionálnej úrovni;
74. vyzýva africké krajiny, aby nezavedli vnútroštátne ani regionálne režimy biologickej bezpečnosti s nižšími štandardmi biologickej bezpečnosti ako v Kartagenskom protokole o biologickej bezpečnosti;
75. vyzýva zúčastnené krajiny, aby poskytovali poľnohospodárom možnosť vyhnúť sa závislosti od vstupov a podporovali systémy osív poľnohospodárov s cieľom udržať a zlepšiť poľnohospodársku biodiverzitu zachovaním lokálnych štátnych bánk osív, výmen a nepretržitého rozvoja miestnych odrôd osív, a to konkrétne poskytnutím flexibility, pokiaľ ide o katalógy osív, aby z nich neboli vylúčené rôzne odrody používané poľnohospodármi a aby bolo zaručené pokračovanie tradičnej produkcie;
76. žiada zúčastnené krajiny, aby chránili a podporovali prístup drobných poľnohospodárov, marginalizovaných skupín a vidieckych spoločností k osivám a poľnohospodárskym vstupom, ako aj ich výmenu a aby dodržiavali medzinárodné dohody o nepatentovateľnosti ľudského života a biologických procesov, najmä v prípade pôvodných kmeňov a druhov;
77. zdôrazňuje riziko väčšej marginalizácie žien v rozhodovacom procese, ktoré vyplýva z rozvoja určitých komerčných plodín; konštatuje, že odborná príprava v oblasti poľnohospodárstva sa často zameriava na mužov a ženy opomína, pričom ženy sú následkom toho vylúčené z vykonávania svojej tradičnej úlohy, ktorou je obrábanie pôdy a plodín;

Rodová otázka

78. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v rámci spolupráce pre jednotlivé krajiny do značnej miery chýba vymedzenie presných záväzkov v oblasti rodového rozpočtovania alebo sledovania pokroku na základe rozčlenených údajov; zdôrazňuje potrebu prejsť od abstraktných a všeobecných ku konkrétnym a presným záväzkom v rámci národného akčného plánu na posilnenie postavenia žien ako držiteľiek práv;
79. naliehavo vyzýva vlády, aby odstránili všetky formy diskriminácie žien z hľadiska prístupu k pôde a mikroúverovým programom a službám a aby ženy skutočne zapájali do navrhovania a vykonávania poľnohospodárskych politík v oblasti výskumu a vývoja;

Financovanie investícií do poľnohospodárstva v Afrike

80. zdôrazňuje potrebu zabezpečiť transparentnosť všetkých finančných prostriedkov poskytnutých spoločnostiam zo súkromného sektora a zverejniť takéto financovanie;
81. vyzýva darcov, aby zosúlادili oficiálnu rozvojovú pomoc so zásadami účinnosti rozvoja, zamerali sa na výsledky s cieľom odstrániť chudobu a podporovali inkluzívne partnerstvá, transparentnosť a zodpovednosť;
82. vyzýva darcov, aby svoju podporu na rozvoj poľnohospodárstva uskutočňovali hlavne prostredníctvom národných rozvojových fondov, ktoré poskytujú dotácie a úvery malým a rodinným poľnohospodárskym podnikom;
83. naliehavo vyzýva darcov, aby podporovali vzdelávanie, odbornú prípravu a technické poradenstvo pre poľnohospodárov;
84. vyzýva darcov, aby podporovali vytváranie profesijných a hospodárskych organizácií poľnohospodárov a aby podporovali zriaďovanie poľnohospodárskych družstiev, ktoré umožňujú využívať cenovo dostupné spôsoby výroby a poľnohospodárom pomáhajú spracovávať a predávať výrobky tak, aby im to zabezpečilo ziskovosť;
85. domnieva sa, že financovanie, ktoré NAFSN poskytujú členské štáty skupiny G8, je v rozpore s cieľom podpory domácich miestnych spoločností, ktoré nemôžu konkurovať nadnárodným spoločnostiam, ktoré už majú výhody z dominantného postavenia na trhu a často sa im poskytujú obchodné, colné a daňové výhody;
86. pripomína, že rozvojová pomoc má za cieľ znižovanie a v konečnom dôsledku odstránenie chudoby; domnieva sa, že oficiálna rozvojová pomoc by sa mala zameriavať na priamu podporu drobného poľnohospodárstva;

Utorok 7. júna 2016

87. zdôrazňuje, že je potrebné obnoviť verejné investície do afrického poľnohospodárstva spolu s podporou súkromných investícií a uprednostňovať investície do oblasti agroekológie s cieľom udržateľne zvyšovať potravinovú bezpečnosť a znižovať chudobu a hlad pri súčasnom zachovaní biodiverzity a rešpektovaní miestnych poznatkov a inovácií;

88. zdôrazňuje, že členské štáty G7 by mali zaručiť africkým krajinám právo chrániť svoje poľnohospodárske odvetvia colnými a daňovými režimami podporujúcimi rodinných a drobných poľnohospodárov;

89. vyzýva EÚ, aby sa zamerala na všetky uvedené nedostatky NAFSN, posilnila jej transparentnosť a riadenie a zaručila súlad činností vykonávaných v jej rámci s cieľmi rozvojovej politiky;

o

o o

90. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a stranám NAFSN.
